

MESINDUSE HEA TAVA. Mesilasperede ost ja müük.

Mesilaspere ostu ja müügi hea tava eesmärk on muuta ostuprotsess läbipaistvaks - heas tavas kirjeldatakse soovituslikku mesilaspere suurust ostu-müügi hetkel ja vajalikku kaasnevat infot.

Mesilaspere ostu ja müügi hea tava ei sisalda kauplemist sülemitega, sest sülemitega kaasneva ebasoovitava geneetika ning haiguste levitamise risk muudavad sülemid ohuallikaks.

Mesilaspere koosseis ostu-müügi protsessis

Tervikliku mesilaspere koosseisu mesilaspere ostmisel kuuluvad nii mesilased, mesilasema kui kärjed¹. Viimaseid jagunevad haudmekärgedeks (nii kaanetatud kui ka kaanetamata haue) ja söödakärgedeks (suir, mesi või talvesööt).

Pere hinna sisse kuulub tavaliselt vaid mesilaspere kärgedel, mis tähendab, et taruinventari/transpordikasti vms saab kaasa eraldi kokkuleppe alusel. Vastav kokkulepe tuleb tehingu osapooltel sõlmida ning ostjal võimaliku lisatasuga arvestada.

1. Mesilaspere suurus ostu-müügi hetkel

a. Kevadised talvitunud pered

Kevadiste talvitunud mesilasperede parim ostu-müügi hetk on kuni võilille õitsemise alguseni, kuni 1-15. mai. Talvitunud tava suuruses mesilaspere peab olema nii tugev, et:

	Langstrothi raam	Farrari raam	Eesti raam
Mesilased katavad	8-10 raami	9-13 raami	8-10 raami
Haudmekärgede arv kokku ²	5+ raami	7+ raami	5-6 raami
Neist kaanetatud haudmega ³	3+ raami	5-6 raami	3+raami

Kevadistes talvitunud peredes on hea tava kohaselt eelmise suve mesilasema.

b. Kevadised talvitunud idupered

Kevadiste talvitunud mesilasperede parim ostu-müügi hetk on kuni võilille õitsemise alguseni, kuni 1-15. mai. Talvitunud iduperede raamide arv on väiksem, sest mesilaspere tehti eelmise suve teises pooles ning see pere ei jõudnud areneda põhiperekseks. Sellele vastavalt tuleb ümber arvestada ka mesilaspere soovituslikud suurused:

	Langstrothi raam	Farrari raam	Eesti raam
Mesilased katavad	5-6 raami	7-9 raami	5-6 raami
Haudmekärgede arv kokku	3-4 raami	5-6raami	3-4 raami
Neist kaanetatud haudmega	2+ raami	3+ raami	2+ raami

¹Erandiks on pakettpere müük, kus kärgi ei ole.

²Haudmekärjeks loetakse kärge, millest vähemalt 2/3 moodustab haue.

³Kaanetatud haudmekärjeks loetakse kärge, millest vähemalt 2/3 moodustab kaanetatud haue.

Kevadistes talvitunud iduperedes on samuti hea tava kohaselt eelmise suve mesilasema.

c. Suvised idupered

Suvised idupered ostetakse juuni- ja juulikuus. Tüüpiliselt müüakse kuuel Langstroth või Eesti raamil või kümnel Farrar raamil. Mesilaspere peab olema nii tugev, et:

	Langstrothi raam	Farrari raam	Eesti raam
Mesilased katavad	5-6 raami	7-10 raami	5-6 raami
Haudmekärgede arv kokku	3-4 raami	6-7 raami	3-4 raami
Neist kaanetatud haudmega	2-3 raami	3-4 raami	2-3 raami

Suvistes iduperedes on hea tava kohaselt käesoleva suve mesilasema.

d. Ostmine raami kaupa

Alternatiivina võib mesilaspere osta haudmekärgede arvu järgi. Pere võib koosneda x arvust haudmekärjest ja kahest kattekärjest.

e. Pakettpere

Pakettpere on tavaliselt 1,5 kg mesilasi ja mesilasema transpordikastis müümiseks, haudmekärge ei ole. Pakettperesid müüakse käesoleva aasta paarunud või paarumata emaga selleks sobival ajahetkel.

2. **Ostu-müügiprotsessis vajalik kaasnev info**

Ostjal on oluline teada ostetava mesilaspere tõugu ning tausta. Eraldi tuleb küsida mesilasema vanust ning märkimisviisi (märkimata, värv, number vms). Hea tava kohaselt on müüdavates mesilasperedes märgistatud mesilasemad.

Oluline on saada ülevaade mesilaspere tervislikust seisust. Talvitunud pere korral tuleb müüjalt saada teada eelmise aasta mesilaspere varroosi raviplaan – millal, mis vahenditega ja kuidas tõrjuti varroalesta ning milline oli pere tervislik seisund. Samuti on oluline küsida müüja mesinduspiirkonnas Ameerika haudmemädaniku ja Euroopa haudmemädaniku esinemissagedust ning, kui mesilas on tehtud Ameerika haudmemädaniku proovi, siis nende tulemusi.

Kui müüdav mesilaspere ei vasta mingites kriteeriumites ülaltoodud heale tavale, kirjeldatakse müüja poolt ostjale erisusi põhjalikult.